

1969 ✓

శ్రీ విలాసము

రచయిత

అంక కృష్ణమూర్తి B. Sc., B. L.

[డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్, హైకోర్టు.
బెంగళూరు.]

రామాల కళా పరిషత్తు చురణ.
మదకనిర.

శ్రీ విలాసము

రచయిత

లంకా కృష్ణమూర్తి B. Sc., B. L.

[డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్, హైకోర్టు.

బెంగళూరు.]

రాయల కళా పరిషత్తు చురణ.

మదకనిర.

పర్వతామ్మ పంకజినము
ప్రథమము ద్రణము 1000 పేజులు

మూల్యము
రూపాలు 50

ముద్రణము
కవిరాజు ప్రింటింగ్ ప్రెస్ ముద్రకసీత

ప) కా శ కు ల మ న వి

గత 40 ఏండ్లుగా పోషకసేవాసంస్థగా వివిధకార్యక్రమము నిర్వహించుచు సాంఘిక నైతిక సాంస్కృతికవిప్లవకై మా రాయల కళాపరిషత్తు చేయుచున్న కృషి అందరికి తెలిసినదే.

రాయలసీమ, సాంతమున పేరెన్నికగన్న లేట్. రావుసాహెబ్ శ్రీరెడ్డి రాజారావుగారు పద్మశ్రీ కల్పారు సుబ్బారావుగారు ఈపరిషత్తు ను స్థాపించి కవి పండితులగా కరించి సోత్సహించిరి.

1929వ సంవత్సరము షింగర్లకెలలో స్థాపింపబడిన ఈసంస్థ దినదినాభివృద్ధిచెందినది. యథాశక్తి కృషిచేసే రాజా కట్టాభిషేకడిగమున వార్షికోత్సవమును వసంత విజయోత్సవములను జరుపుచున్నది. ఈ ప్రాంతపురచరిత్రలను ప్రోత్సహించుటకై వారివారిచనలలో మాపరిష, స్త్రీకృషిమునకు తగినరచనలను ముద్రించి ప్రచురించుటకూడ మా ఆశయము. ఆమెరకు అనంతపురంజిల్లావారై వై. సూర్య హైకోర్టు డెప్యూటీరిజిస్ట్రార్ గామంతు శ్రీలంకా కృష్ణమూర్తి గారు సర్వహక్కులతో పరిషత్తుకొనంగిన

శ్రీ "విలాసము"ను ప్రథమపుస్కముగా ప్రచురింపగల్గితిమి

ఈ శతకమున "శ్రీ"యనిన మనపూర్వులే యర్థమునుగ్రహించిరో, నేడుకలియుగమున మానవులు దానికెల్లర్థముచేయుచున్నారో తెలిపి 'శ్రీ' యన, మనమర్థము నేసుకొనవలసినవిషయమును కపతలు పుచున్నారు.

"పూర్వకాలంపు ఋషులు నిన్బుణ్యమూర్తి
సకల కల్యాణ గుణ వస్తు సముదయముల
క్షిప్రగ నెంచిరమ్మ. అని తెలిసి,

"కాని కాలక్రమంబున గలిసి దల్లి!
ధనముఖంబగువిభవమే త్వత్స్వరూప
మనెడు భావ ముదయించి నట్లుదోచు"

జననీ! నిన్నెరిగి మనం
బున నీతత్వమును లెస్స పొందించి జగం
బున ధర్మనీతి భక్తుల
మొనసినగామార్థ మోక్షములు నీవీవే"
అని ప్రార్థించెను.

శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు త్త రో త్తరమనర్థాలంకరణములతో భా ర తీ దే వి
నలంకరింతురు గాక. వారి నిస్సార్థ సాహితీ సేవకు మేమెంతయూ
కృతజ్ఞులము.

పరిపత్కార్య కలాపములకు తోడ్పడుటకై మ హా క వి క లు గో దు
అ శ్వ త్త రా ఘ గా రు నాకు సర్వ హక్కులతో దా న మొసంగిన
ము ద్ర ణా యం త్ర ము మాకు చాల ఊరట కల్గించినది. వారి
కేతయూ కృతజ్ఞులము.

ప్రతి సంవత్సరము కనీస మొక్క పుస్తకము నైన ప్రచురింప దలచినారము.
మా కృషికి సా ర స్వ తా భి మా ను లు తోడ్పడ వలయునని విన్నవించు
చున్నాము.

తామకుంట బీమసేనరావు

పరిషదధ్యక్షుడు. ప్రకాశకుడు.

శుభాశీస్సులు

పద్మశ్రీ కల్లూరు సుబ్బరావు

శ్రీ లంకా కృష్ణమూర్తిగారు మా అనంతపురం జిల్లావారు. వారు ఆంగ్లభాషలో పట్టభద్రులు. వారికి సంస్కృతాంధ్రములయందు చక్కని పాండిత్యము, మరియు అందభిమానము అభినివేశము అను వంశికము. వారు భారతీయసంస్కృతిపై తమకుగల ప్రగాఢమైన విశ్వాసమును తమ రచనలలో పొందుపరచి ఆరచనలకు అసాధారణ శోభను కూర్చిరి.

వారి యీ “శ్రీవిలాసమున” “శ్రీ”శబ్దమునకు వేద ప్రతిపాదితమైన మహదర్థమును వివరించి తేటతెలుగులో సర్వసులభముగా వివరించిరి. వారి కృషి అమూల్యము.

వారు తమ గ్రంథ ముద్రణ కగు వెచ్చము నొసంగి అన్ని హక్కులతో ఆగ్రంథమును మా రాయల కళా పరిషత్తునకొసంగుట వారి నిస్వార్థ నౌహితీ ప్రేమను గడించుచున్నది.

వారితో ధికరచనలతో భారతినలంకరింతురుగాక. వారికి పరమేశ్వరుడు అయుగాగైశ్వర్యములనిచ్చి బ్రోచుగాక.

భూ మి క

ఈ పుస్తకముపేరు శ్రీ వి లా స ము ఇది యొక శతకము. దీనిని రచించినవారు శ్రీ లంకాశృష్టమూర్తి గారు ఇందు కవి మకుటము నుంచలేదు. దీనిని కవి నేటికి 18 సంవత్సరముల క్రిందట శ్రీవిజయ నామ సంవత్సరము శ్రావణమాసమున లక్ష్మీదేవి వ్రతమునాడు ప్రారంభించి వ్రాసి నట్లు వ్రాసుకొన్నారు. నాటికి ఈ కవి అంగమున బి. యస్ సి. బి యల్ పట్టముల నందుకొని న్యాయవాదవృత్తి నెరపుచుండెను. వంశాను సూతముగా వచ్చిన వైదిక సంస్కార మాతృగతమై వారిలో సహజ జాగృతి నంది దీప్తి నొసంగు చున్నదనుట నిర్వి వాదాంశము. నేటికిని ఇతడు న్యాయశాఖలో హైకోర్టు డెప్యూటీ రిజిస్ట్రారువంటి ఉన్నత పదవిలోనున్ననూ ఈతనిలో భారతీయ సంస్కార మున్నతోన్నత ప్రతిష్ఠనంది స్థిరపడినదన్న నెంతేని ప్రశంసనీయము.

లోకమున “ శ్రీ ” యన్న సర్వసాధారణ ముగా డబ్బునియే అర్థము చేసికొన్నారు. ఈదృష్టితోనే “ లక్ష్మీ ” దేవిని గురించి కామ్యప్రతమల నాచరించుచున్నారు. కాని వేదమున నీ పదమునకుద్దేశించిన యర్థమువేరు. ఆయర్థమును వివరించుటకే యీ శతకము ప్రవృత్తమైనది. కావున నిది ధర్మప్రబోధకమైన శతకము.

“ శ్రీ ” యన్న పూర్వులు చెప్పిన వివరణలు వేదమునందలి “ శ్రీ ” సూక్తార్థమును తెలుపుచున్నవి. “ ధర్మమయీ యా ధార్మికేషు, విజ్ఞానమయీ యా విప్రేషు, పరాక్ర మమయీ యా బాహుజేషు, సంపన్నయీ యా రాజేషు సౌహసమయీ యా శరారుషు కారుణ్యమయీ యా భక్తేషు కామకలామయీ పరిణేతరి, విజయ పతాకికా జనార్దనస్య జీవికా మకరధ్వజస్య, మాతా చరాచరాణాం, మహిషీ నారాయణస్య సమలక్ష్మత సౌభాగ్యదేవతా.”

ఇందుకు అనువాదము

ధార్మికోత్తములందు ధర్మస్వరూపిణి
విజ్ఞానరూపిణి విప్రులందు
పృథ్వీశ్వరులయందు విక్రమరూపిణి
కారుణ్యమూర్తి భక్తాళియందు
చండకర్ములయందు దండస్వరూపిణి
విజయ పతాకిక విష్ణుపునకు
ప్రేమమూర్తులయందుఁ గామకళామయి
పంచబాణునకును ప్రాణపదము

జనని సకల చరాచర సత్వములకు
కామితార్థమ్ములందించు కల్పవల్లి
పుణ్య సౌభాగ్యదేవత ముజ్జగముల
కన్నులకు విందు గొలుపుచుఁ గానిపించె

ఇదే పద్ధతిలో నీ కవికూడ "లక్ష్మీ" దేవతా స్వరూపమును

దీనపోషణ ధర్మదీక్షితులగు నాధ్యు
లగృహంబులకా ధనలక్ష్మీవీవ
దేశ ధర్మావన దీక్షితులగు వీరు
లమనంబులకా దైర్యలక్ష్మీవీవ

విమల హర్షముచూడ్కి కమరించెడి స్వరూపు

ల శరీరముల రూప లక్ష్మీవీప

శిష్టరక్షణ దుష్టశిక్షణులగు ప్రభు

ల ఘజంబులక శక్తి లక్ష్మీవీప

విశ్వకల్యాణవాంఛ సద్వినయమునఁ జె

లగు పండితులక శ్రుతలక్ష్మీవీప

జ్ఞానవైరాగ్య సంపన్న మౌనివర్య

లకును గురియై పరగు మోక్ష లక్ష్మీవీప

అని పవరించెను

“అరోగ్యం భాస్కరాదిచ్ఛేత్ భూతిమిచ్ఛేద్దుతాశనాత్ ఐశ్వర్య మీశ్వరా
దిచ్ఛేత్ మోక్ష మిచ్ఛే జ్ఞార్దనాత్ అను నభియుక్తోకి ననునరించి మోక్ష
ప్రదాతయైన విష్ణువు హృదయమున నిత్యనివాసము నల్పు మోక్షలక్ష్మి
యే “శ్రీ”యని కూడ వివరించినాడు. మోక్షము వైరాగ్యమవ్వినగాని
లభింపదు. కాన భౌతిక సంపదను ధర్మమార్గమున గడించి దానిపైవ్యా
మోహమును పడలి ధర్మమార్గమున తమ సంపదను వెచ్చపెట్టగలవారు
మాత్రమే “లక్ష్మి” ని అర్థము చేసికొనగలరు. లక్ష్మీయనుగ్రహము
నకు పాత్యులగుదురని ఈశతకమున కవి నిరూపించెను

ఇందు కథాకావ్యములలోపలె ఇతివృత్తము రస పోషణములకు తావు లేదు. కాన తద్విషయకమైన పరిశీలన యీ శతకముననుండబోదు, కవి తాను వివరింప దలచిన ధర్మ రహస్యమును సూటిగా, సులభముగా, అర్థవంతములైన పదములతో, జాతీయములైన నుడికారముతో. హృదయంగమములైన లోకోక్తులతో వివరింపగల్గెను. ఇదియే శతకమునకు కావలసినది. ఈ గుణములన్నియు ఈ శతకమునగలవు. ఇంతకన్న కావలసినదేమున్నది.

శ్రీ లంకాకృష్ణమూర్తిగారు తమ శతకమును రాయల కళా పరిషత్తుకు సర్వ హక్కులతో దానమొసగుచు దాని ముద్రణకై డబ్బునుకూడ నొసగి తమ నిస్సొర్థ సారస్వతసేవను సలిపిరి.

కవిగారు ఇతోధికమైన సారస్వతాభినివేశముతో నుత్తరోత్తరము అమూల్యములైన అలంకారములతో భారతీ దేవిని అలంకరించుటకు పరమేశ్వరుడు వారికి అయురారోగ్యైశ్వర్యముల నొసంగుగాక.

విద్యచ్ఛిరోమణి, సరసకవికత్న, అభిరవ నీలకంఠదీక్షిత

రూపావతారం నారాయణశర్మ

కళాపరిషత్కార్యదర్శి

రాయల కళాపరిషత్ప్రచురణము

ప్రథమపుష్పము—శ్రీ విలాసము

కవితాః ప్రింటింగ్ పెన్, మదకసిర

శ్రీమద్విశ్వకర్మవిజయతామ్రము

శ్రీః

శ్రీ విలాసము

శ్రీయుతమైక భారతధరిత్ర సనాతన సంప్రదాయ ని
ష్ఠాయుత జీవి యొక్క డొక చల్లని వెన్నెల రేయిదోటలో
హాయిగఁ గూరుచుండి తన యాహ్నిక జీవన తాపమున్ శ్రమన్
బాయగఁ గొంత త్రొసి తన బావమునం డిటు లెంచె నిందిరన్ 1

జనని. శీవన సిత్యయాత్రల సుఖ స్వాతంత్ర్య సంతోష రం
జన శాంతి ద్యుతి నిర్మతి శ్రుతి ధృతి స్వాస్థ్యాది సంపత్తయన్
ఘనమౌ మోక్ష విభూతీయున్ జలకున్ జాలన్ బ్రహ్మాదింప నీ
యనఃకంపామయ దృష్టి కాక కలదే యన్యంబు శక్తచిలన్ 2

[illegible]

3

4

5

6

శ్రీవిలాసము

~~~~~

ధర వాంఛ నీయ మగుచున్
 బరగెడి నేయే గుణంబు, వస్తువు, లోక
 స్థిరతాశ్రయో వృద్ధుల
 కిరవయ్యెడు చిత్తమృద్ధియే నీపంబా

7

దీనివోపణ ధర్మ దీక్షితులగు నాథుఁ
ల గృహంబులన్ ధన లక్ష్మి వీవ
దేశ దయ్యవని దీక్షితులగు వీరు
ల మనంబులకా ధైర్య లక్ష్మి వీవ
విమలహర్షము చూడ్చి కమరించెడి సురూపు
ల శరీరముల రూప లక్ష్మి వీవ
శిష్ట రక్షణ దిష్ట శిక్షణులగు ప్రభు
ల భుజంబులకా శక్తి లక్ష్మి వీవ

విశ్వకర్తాణా వాచ సద్విమరుషుః జె
లగు పండితులకు కృత లక్ష్మి వీచ
జ్ఞాన వైరాగ్య సంపన్న మోక్షవర్య
లగు గుర్యై పరగు మోక్ష లక్ష్మి వీచ

8

(Decorative separator line)

3

10

11

12

క్రి.వి.రా.సము

13

14

15

16

శ్రీవిలాసము

అరుణ మృదు తలములు, మనోజ్ఞా గుళుల్, పృ
భావిసౌరి నఖములు, సువర్ణరత్న
నూపురాద్యలంకృతములు, నూత్నకాంతి
మూలములు నైన నీ పాదములనుఁదలఁతు

17

మెరుగారు దివ్య వస్త్రపు
నెరులకు నంచలకు నిగ్గు నెలుకడలిడు నుం
దరరేఖ, సౌప్తవంబున
కిరవగు జానూరువుల లసింతువు తల్లి

18

అద్భుతానర్హ చిత్ర రత్నాంచితంబు
నీదుమేఖల హరిహరధ్య, నీయురోజ
యగ్గ మమృత కలశయుగ్గ మో నవిత్తి
సుగదరాంస చతుర్భుజ శోభవమ్మ

19

కల్పలతాపలాస జనకంబగు బాహుచతుష్టయంబునన్
బొల్పగుచున్న హస్తముల ఘల్లసరోజ యుగంబు, భక్త నం
కల్పద ముద్రయున్ సమధి కంబభయంబను ముద్రయున్ సదా
నిల్పి నిజద్రజాళి జననీ, పరిపాలన సేయుచుఁడవే

20

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಸ್ಮಾರಕ ಪುಸ್ತಕ

21

22

23

24

శ్రీవిలాసము

అక్షణవతి, నీనొసటక

అక్షణముగ వెలుగుచున్న లలితతలకముక

మోక్ష స్వరూపిణీ, న

దృక్షిణి, వర్ణింపదరమె బ్రహ్మదులకుక

25

నవనవ కాంతిజాల జననక్షమ కోట్సుదయార్క శోభియై

యవిరళ చిత్రరత్న వివిధాద్భుతభంగి శుభప్రభావయై

దివిజుల లోచనంబులకుఁ దేరి సమీక్షణసేయరానిదై

శివకరమౌ కిరీటమును శీర్షమునక ధరియింతు వెప్పుడుక

26

మధుశోల మధుపసంతతి

మధుర రవంబెసఁగ మూగి మనసౌరంగా

మధువుక గ్రోలఁగ వరలెడి

మధుక మాలక ధరింతు మానితరీతిక

27

ఎల్లలోకంబుల జల్లగాఁ గాపాడు

కరుణా కటాక్షముల్ కనుల వెలయ

బ్రహ్మగినురలకుఁ బ్రాణభూతంబైన

చిరునవ్వుముఖమునఁ జెలఁగుచుండ

[illegible]

దివ్యమాలలు మేన(దేజరిల్)

28

29

30

శ్రీవిలాసము

శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము శ్రీవిలాసము

నిశ్చలంబైన మనసున నిన్ను జనని,
ధ్యానమొనరించి యావాహనాసనముల,
నర్వృష్టాద్యాదులనిసంగి యధిక భక్తి
మానసిక పూజ తొనరితు వీనిగొనుము

31

ఎల్ల జగంబులక మనుచు నీశ్వరి, సంపదలిచ్చుతల్లి, నా
యుల్లమునక మహావిభవ మొప్పుగ క్షీరములక దధిక గడుక
దెల్లని చక్కెరక ఘృతము తీయని తేనె ఫలోదకంబులక
జల్లని గాంగ తోయముల స్నానము నీ కొనరింతు భక్తితో

32

మాసంపత్తుల కీ షధీశ్వరివి కొమ్మా దివ్య వస్త్రంబులక,
దాసుండెంతయు భక్తినిచ్చు నుపవీతంబుక, మహాభూషణ
శ్రీ సంఘాతముఁ జందనాక్షతలు, హరిద్రంబు, సిందూరముక
శ్రీ సంపన్న సుగంధి పుష్పచయముల్ బ్రీతిక మనోదత్తముల్

33

కమల భవాంబ, కోమల వికస్వర తోయజరాళి, మల్లికా
పిమల మనోజ్జడత, ధరభిన్న సుమల్లికలక, సుమాచితాం
గి, మృదు సుమంబులక, వదన కిలిత చంపక రమ్య నాసికా
మమధుర వర్ణ సంగ్రహిత చంపక మాలలఁ ఋజుసేసెదక

34

*****

35

36

37

28

శ్రీ విజ్ఞానము

39

40

41

24

వేలాడు నివ్వమా వెల్గొడుగు

చానుగంబుల వీతు శ్రమము వాయ

దృష్టి: నిమోమోతునాందోళికనిడి

కాంబు సర్పింతు మనంబు తనియ

రాజదేవోపచారముల్ ప్రథితభక్తి

43

శ్రీ. నీకర్పింతును నీ

44

అనుబంధం

15

46

12

46

49

£0

51

52

.....

51

54

పుష్పాదుల్ సేర్పి చూల్పాడమ, జేయ

၂၇

55

உக

57

58

శ్రీ విలాసము

అని పాఠముననుసరించి పాఠమును నిర్ణయించుకొనినది

భాగ్యము. వస్త్రముల్, పనులు దారగృహంబులు ధర్మకర్మ సం
మాన్య ధనంబులు గుఱుమ మాలలు భూషణముల్ సువస్తువుల్
జన్మలు నైదువల్ ప్రజలు లాలిత బాలురు సజ్జనుల్ సదా
జన్మ వదాన్యు లాదిగను నర్వము నీదు స్వరూపే కదా! 59

కాంతి ముగము సత్య సంధత ధైర్యంబు

మమ తృప్తి సమత దైవభక్తి

మోక్షము విశాలబుద్ధి ధర్మశ్రద్ధ

మున్నుగాగ సుగుణములును సేవ 60

ప్రతిభ కపత వాక్కుటత కార్య కౌశల

మేలు, కళలయందు నభిరుచియును

దైవదానము విద్య రూపంబు శక్తియు

నీదు రూపుల గణింతునేను 61

జగని ధనాతలంబున నిజప్రజసౌఖ్యము గోరి నీవు శో

భసత రహింపఁగఁగలయు వస్తువులెల్ల సమర్పినావు పౌం

దునను బరస్పరత్వమునఁ దోచున నెల్లరు సౌఖ్యవంతులై

మనుమ రటందు నెంచి పరమంబగు సౌమ్యము కామితంబుగా 62

[illegible]

63

64

65

66

శ్రీనివాసము

67

68

69

70

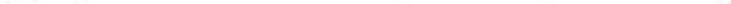
தமிழக அரசு

71

72

73

74

పెరుగుచుండగఁ దీర్పు వెరపు లేక

ప్రాసియిచ్చుచు వాని దాసులగుచు

నాటుబిడల సొకవీలుగాక

మమ్మలక్షల కొద్ది యగపడెదరు

గూలియివ్వు తిట్టుకొనెడివారి

వీడి బ్రతుకు వారిఁ జూడుతలి!

గుక్కలీడ్చుకపోవఁ గుమలుటయును

తిట్టును పెట్టును దినుచునుంట

புதுச்சேரி, 15.05.2019

కసరుట నవ్వుటాగ్రహముపడుట

హృదయ దాహముతో గలవెన్నియేని

76

తనయైరుగని పాపమునకుఁ దగిలింపబడుట

77

కడును దారుడయ్యెను బేద కనుడు ఘనత

78

70

80

81

82

శ్రీరామము

శ్రీరామము

పూర్వకాలంపు ఋషులునిఁ బుణ్యమూర్తి

సకల కల్యాణగుణవస్తు సముదయముల

కీర్తిగ నెంచిరమ్మ యశాశ్వతమగు

నట్టి ధనమునకేకాదు యతులకాంతి

83

కాని కాలక్రమంబుగఁ గలిని దల్లి!

ధనముఖంబగు విభవమే త్వత్స్వరూప

మనెడు భ్రాంతియు నుదయించిట్లు దోచు

కవులు భ్రమసిరి యందందు కల్పనలను

84

నీదు సత్యస్వరూపంబు నిఖిల జనని

యాత్మ నెరిగిన నీకంటె నన్య మెద్ది?

నీకృపాలేశ పాత్రుడై నెగడనేని

జహపరంబులఁ గోరంగ నేమి కలదు?

85

సద్గుణ వివర్ధకంబులై సన్నతంబు

లగును నీకృపఁగల్గిన యట్టి విభవ

సంపదలు. దుర్గుణంబుల బెంపుసేయు

పాపదయ లక్ష్మికాదె నిశ్చంకముగను?

86

శ్రీకృష్ణానంద
 శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద శ్రీకృష్ణానంద

అర్జునా! మూలమగు శర్తమవర్జపు మార్గమందుగా
 త్పల్లవగోలచు కుట్ర బృథిసే నిరుపేదచికంబు మేలు మే
 త్పల్లలు గట్టి మేడలను వాసము సేసిన నేమి వచ్చెడిక
 శర్తమేనుపించి శ్రమ గంచి ముక్తిచిన నేమి తక్కువో? 87

తల్లీ! పేదలయందు తిని సుగుణాదార్యము లడ్డాధ్యులక
 గల్గితే దొవునా? నీకృప గనుటకు గొర్రెక నిశుభభక్తితో
 మల్లంబందును బూజసముటను ని యుద్యన్యహత్వంబులక
 తెల్లంబొ నటుజూడ బేదలను బృథిసే లేవు నొమగులుక 88

పేదలు సద్గుణాధ్యులయి పేర్కొ జెలంగగలేరొ నిత్యనం
 మోదముతోడ నాకలను మున్లక కష్టముచేసి యైకమ
 త్యాదులు గల్గి యెప్పు బరమార్థమునెంచుచు నీతితోడ ని
 మ్మెగునై జలంబును మెలగు జీవన సౌఖ్య మందరే? 89

అసలీ! పేదల జీవనంబు కరుణా సంయుక్తమై ప్రేమవ
 ర్ధనమై యార్తసహనుభూతి భగవద్భక్తిప్రదంబై తపో
 అనుభవై, యథుభక్తి కర్మఫల సుజ్ఞానావహంబై, నిరం
 అనసిర్మోహక పారమార్థిక మనీషా పోషకంబొ గదే! 90

శ్రీమద్భగవద్గీతా అధ్యాయములు

ధర్మమార్గంబును దప్పక శస్త్రార్థ
నము సేసికట్టి ధనంబు కొంచె
మైన దక్కిన పురుషార్థములకు దాని
నుపయోగ మొనరించు చెపుడు(దల్లి

తల్లితండ్రుల మిమ్ము దద్దయు భక్తి ల
క్ష్మీ విష్ణులను నాకుఁ బూజుఁగడు
నీటి నైన నొసంగి నింగిని విగ్రహ
వృక్ష తీర్థాదుల వెలయు మడిని

భాగవతమొరించి పూజించి యభిల నృప్తి
మంగళంబగు నీకళామహిమఁజూచి
జ్ఞానమానందమును నొందు సద్గుహస్థుఁ
గమల! మన్నింపవే నీవు కరుణతోడ 93

రవి శశి భాగ్ని విద్యుదభిరామరుచుల్ భునియంబు దాబ్బులుక
బ్రవిమల మౌ విహాయసము వాయువు స్థావరజంగమంబులుక
దివిజలు నాడిగా గలిగి దేవి! మనోహరమైన నృప్తి నీ
వివిధ మహద్గుణంబయిన పేరిమిఁ జూడను పేద పేదయే? 94

~~~~~

ఒసే! విన్నెరిగి మనం
 బున నీ తత్వమును లెస్స పొందించి జగం
 బున ధర్మనీతి భక్తుల
 మొనసిన గామార్త మోక్షములు నీ వీవే?

96

తల్లీ! నికరుణా సువృష్టియగు గాతా దైవికోత్పన్నబా
ధత్రేకుండెడిగాక చౌర్య రుజనోత్పాతంబు లీతుల్ ప్రజా
ద్రుశ్యంజేయక యుండుగాక ధరయు దుర్భిక్షము మాటలే
కెల్లప్పు బహుసన్య సంపదలతో నింపారెడిగా గావుతా

97

ప్రజలు రాజులు ధర్మబుద్ధులయి కర్మ శ్రద్ధలై సంపదలై
ప్రజయి విద్యయి శాంతి హర్షసుగుణోల్లాసంబులు జ్ఞానము
ద్రుజగన్మాత! సహోదరత్వమును భక్తి శ్రద్ధలు నీపదాం
బుజ సేవల్ ద్యుతి యాయువు వెలయగా బొల్పారుదుర్గావుత 98

శ్రీరామాయణం

పేదరికంబు చెర్చిది వివేకము మాపు దురత చింతలక
 బాధల చెర్చు బొల్లకయి పాప మొనర్చుగ జేయు తీసి ద
 ర్శి దక్షతోత వేగ పెకలించి సమంచిత సంపదుత్ప వా
 ఘోరలతా సమంబుగ నిలక దగ బెంపు కృపామృతంబునా

ధనకనకాదుల జనులు దురాకా ప
 కుటగాక దర్శపముల్ క్రమబును
 నై పరహిత బుద్ధులి ధనకర్మమే
 పరివార్థ మని తలపక ధనంబు

గరిగిన గర్వంబు కడగకున్నను భేద
 మును పొంద కెంతయు ముదముతోద
 కమబుద్ధి గర్లి ద్వేషమును మాత్సర్యంబు
 గలుగక కలహముల్ తొలగి తల్లి!

వికృతత్వాగతాంధులి విద్య నేర్చి
 దుష్ట పద్ధతులను పీడి దురితములను
 జేయ కెప్పుడు దక్షితో జగద సెయు
 పట్టపగ్గహ మొనరి పుమమ్మ కడలా!

101

102

103

104

నమస్తే త్రిజగ ద్వంద్వే నమస్తే విష్ణుసుందరి!
నమస్తే క్రగుణాతీతే, నమస్తే భక్త రక్షిణి

105

జగదుదయ విధాత్రీ, సర్వసౌఖ్యప్రదాత్రీ
సుగుణ సుగతి దాత్రీ, క్షోణిచక్రాధినేత్రీ,
నిగమ వినుతకిరీ నిర్మలానందపూర్తి
విగతసురనరా ర్తీ, విశ్వసౌందర్యమూ ర్తీ

106

పద్మవాస, పద్మజాంబ, పద్మనాభ కామినీ
పద్మవర్ణ, పద్మనేత్ర, పద్మజేభగామినీ,
పద్మహస్త, పద్మమిత్ర పద్మశత్రులోచనా
పద్మపాద పద్మరమ్య పద్మబంధమోచనా!

107

మంగళము నీదు సర్వము
మంగళముల జగతికిచ్చు మాతవు నీవే
మంగళము లిమ్ము కరుణా
మంగళదేవతవు నీకు మంగళమమ్మా

108

ఇది లంకాపంశ పయః పౌరావార రాకా సుధాకర దుర్గాలక్ష్మీ వెంకట
రామార్య పుణ్యదంకుతుల ద్వితీయ పుత్రుడు బుధజన విధేయుడు
కృష్ణమూర్తి విరచితంబైన "శ్రీవిలాసము" సంపూర్ణము.

పద్యం సంఖ్య	పాదము	ఉన్నది	ఉండవలసినది
1	1	సనాతన	సనాతన
2	2	దృతి	దృతి
3	2	నద్యయ	నద్యయ
5	3	భాసురంబుగ	భాసురంబుగా
12	3	పద్య భావ	పద్య భవ
54	2	మెత్తనియిన	మెత్త నైన
59	4	నర్వము	నర్వము
61	2	రుచియను	రుచియును
65	1	ములును	మను
76	1	గుములు	గుములు
76	4	దాహములే	దాహకములే
92	2	ప్రాతలే	ప్రాతలే
92	1	తులసివైన	తులసివైన
100	3	భేద	భేద
104	1	నరుల	నరుల